

Suomenlinna

UUTISKIRJE

SUOMENLINNAN SIDOSRYHMÄLEHTI NRO 1 / 3 | 2009

Suomenlinnan Laatumonni
-diplomien jako
Matka 2009 -messuilla

Minun Suomenlinnani -
Toshiko Huttunen

Avovankila on
vapautusyksikkö

Pääkirjoitus

Jaakko Antti-Poika
JOHTAJA, SUOMENLINNAN HOITOKUNTA

Matkailun näkökulmasta talousnäkymien nopea heikkeneminen nostaa esiin monta kysymystä, joista tärkein lienee: pieneneekö Suomenlinnan kokonaiskävijämäärä vai suosiiko talouden laskeva kehitys kotimaan matkailun kasvua ulkomaisen sijasta. Asia on tärkeä suomenlinnalaisen matkailualan yrittäjien näkökulmasta. Kesän huonosta säästä johtuen viime vuoden kävijämäärät jäivät jonkin verran edellisen vuoden vastaavia pienemmiksi, mutta siitä huolimatta palvelujen kysyntä kokonaisuutena kasvoi.

Vuoden 2009 alkaminen on teettänyt virastolla poikkeuksellisen paljon työtä: tilinpäätöksen aiheuttaman normaalin työpiikin lisäksi on tullut siirtyminen henkilöstö- ja taloushallinnon palvelukeskuksen asiakkaaksi. Kaiken tämän ei pitäisi näkyä asiakkaillemme muuten kuin aikaisempaa sujuvampana maksuliikenteenä, mutta pitkäaikainen ja perusteellinen valmistautuminen on päättäneenä vuonna syönyt paljon viraston resursseja.

Alkanut vuosi tarkoittaa yhä tiivistyvää yhteistyötä Helsingin avovankilan kanssa. Muutaman vuoden Senaattikiinteistön omistuksessa olleet vankilan rakennukset siirretään hoitokunnan hallintaan. Vankila ja hoitokunta peruskorjaavat ja uusivat alueen puurakenteiset rakennukset melko nopealla aikataululla. Hoitokunnan oma lähiajan rakennuttamiskapasiteetti sitoutuu suurelta osin tähän työhön. Projekti on erityisen tärkeä Suomenlinnan pitkän rakentamisjälkeen kannalta, vankilan työpanos saaren kunnostustöissä on keskeinen. Tulevaisuudessa vankilan merkitys saattaa vielä kasvaa Vallisaaren ja Kuninkaansaaren uusien korjaushaasteiden myötä.

Suomenlinnalaisille laadunkehittäjille jaettiin diplomit matkamessuilla

Kuusi Haaga-Perhon laadukoulutuksen menestyksellä läpikäynyttä Suomenlinnan matkailutoimijaa vastaanotti diplominsa Matka 2009 - messuilla. Koulutuksen läpäisivät Ravintola Yläkerho, Ravintola Walhalla, JT-Line, Museoviraston Suomenlinna-museo, Ehrensverd-Seura ry ja Suomenlinnan hoitokunta. Diplomit jakoi Matkailun edistämiskeskukseen johtaja Jaakko Lehtonen. Loput Suomenlinnan laadukoulutukseen osallistuneista 12 matkailutoimijasta saa diplominsa seuraavassa jakotilaisuudessa ensi syksynä.

Ohjelman nimi Laatu-tonni tulee tavoitteesta saada Suomesta tuhat toimijaa mukaan. Tällä kertaa diplomini sai 23 matkailualan toimijaa eri puolelta Suomea. Vuonna 2001 alkaneesta MEKin konseptin mukaisesta koulutuksesta vastaava Haaga-Perho huolehtii mukana olevien tahojen käytössä olevasta LaatuVerkko-tietokannasta, johon mukana olevat yritykset syöttävät mm. asiakastytytyväisyystietoja, joita ne sitten voivat vertailla toisiin toimijoihin ja nähdä oman sijoituksensa.

Miehet linnoituksen takana

Jan Peter van Suchtelen

Jan Peter van Suchtelen oli hollantilais-syntyinen Venäjän armeijan sotakollegion jäsen ja armeijan päämajoitustestari. Hän johti Viaporin linnoituksen piiritystä Suomen sodassa vuonna 1808. Hänen neuvottelutaitonsa ansiosta varamiraali C. O. Cronstedtin komentama Viaporin linnoitus antautui keuhkokuumeen käytyjen tulitaistelujen jälkeen 3.5.1808. Antautuminen vaikutti merkittävästi sodan kulkuun ja Venäjän voittoon. Sodan jälkeen tsaari nimitti hänet Venäjän lähettilääksi Tukholmaan.

Suomenlinnassa sielu puhdistuu

“Mieleni rauhoittuu Suomenlinnassa. Kun lähden, tunnen olevani uusi ihminen. Energia virtaa taas. Se on tämä kuvankaunis maisema ja raikas ilma. Kun katson laajaa merta, tuntuu että olen vain pieni ihminen ja murheeni ovat pienet. Minulle Suomenlinna on lahja.”

Minun Suomenlinnani

Toshiko Huttunen puhuu suomea hyvin ja värikkäästi hiljaisella äänellä. Toshiko on kotoisin Japanin eteläisimmältä Kyushun saarelta Nagasakista, josta hän saapui Suomeen miehensä mukana, ja on ollut Suomen kansalainen jo 40 vuotta. Toshiko on esitellyt linnoitusta Kampin palvelukeskuksen välle ja käyttää linnoituksessa myös japanilaiset vieraansa. Vuosien varrella Toshiko on tullut tuntemaan myös joitain Suomenlinnan asukkaita. Linnoituksessa hän käy 2-4 kertaa viikossa ympäri vuoden. Tärkeitä asioita elämässä hänelle ovat keraaminen veisto, taito-uinti, laulu ja erityisesti Suomenlinna.

- Lähden matkaan siinä 10 aikaan. Suomalainen ottaa evääksi ruisleipää mutta minä otan riisipallon ja termoskannullisen keitettyä vettä,” Toshiko kertoo. Riisipallo on keitetystä riisistä muovattu kolmio jonka sisään piilotetaan kuivattu, suolattu, paah-

dettu ja shison lehteen kääritty hapanluumu. Päälyys on merilevää.

- Minulla on Suomenlinnassa kaksi paikkaa, eräs kallio ja yksi hyvä nojapaikka. Lämpimänä kesäpäivänä otan alustan nokosia varten. Pakkaan kaiken valmiiksi jo edellisenä iltana ennen Suomenlinnaretkettä ja minulla on hyvä mieli. Sillä tavalla voi nauttia tulevasta retkestä jo etukäteen - kauemmin, Toshiko sanoo hymyillen.

“Viihtyvyyden salaisuus on oikea asu ja hyvät eväät”

- Kesällä hattuja täytyy olla kaksi, pitsihattu ja villahattu. Talvella pitää olla tuulenpitävät vaatteet ja kahdet käsineet. Hauska retki tulee kun ottaa mukaan hedelmiä ja hyvää lukemista. Keväällä otan kiikarit ja lintukirjat mukaan. Olen oppinut tunnistamaan esimerkiksi matalaäänisen telkän, kyhmyjoutsenen, isokoskelon, lapintiiran ja hiirihaukan – eräs hiirihaukka istui aina erään koivun latvassa mutta en ole nähnyt sitä enää kahteen vuo-

teen. Sen lento on niin nopeaa.

Suomenlinnan maisema nostaa Toshikon mieleen myös kauniita lauluja, joista saan kuulla yhden japaniksi. ‘Syysilta syvenee / Matkan taivas vaikenee - yksinäisyydestä. / Katsellessa taivasta matkalla kotikylään / Ikävä on kotikylää, ikävä vanhempiani’.

Entä onko jokin suomalainen laulu, joka yhdistyy Suomenlinnaan? ”Rauno Lehtisen sävellys ‘On hetki’, hän vastaa empimättä. Toteamme yhdessä että haikeus näyttäisi yhdistävän japanilaista ja suomalaista musiikkiperinnettä.

Suomenlinnan lisäksi Toshiko Huttunen kertoo käyneensä ruskaretkellä Lapin ”kalliovuorilla” jo yhdeksän kertaa. Ovatko muut japanilaiset yhtä ahkeria retkeilijöitä? ”No sanotaan että elämästä nauttimisen taito kehittyy kaikilla ihmisillä mutta japanilaiset haluavat tehdä senkin *perusteellisesti*”, hän kertoo nauraen. Kuten moni muukin japanilainen, Toshiko kuului Nagasakissa asuessaan vuoristokerholaisiin. Japanissa vuoristoa on 73 % pinta-alasta. Kerholaiset tekevät patikointiretkiä säännöllisesti ja niille lähde-tään auringon noustessa. Varusteet pakataan jo edellisenä iltana.

Toshikon ohjeet on testannut japanilaisten pitkä historia. ”Ihmisen elämä on kuin kul-kisi pitkän matkan kantaen painavaa reppua ilman kiirettä” hän sanoo mukaellen shogun Togukawa Ieyasun runoa.

”Avovankila toimii vapautusyksikkönä”

Suomenlinnassa toimivan avovankilan uusi johtaja Tapio Iinatti on vaihtanut alaa joka kymmenes vuosi, ja työkalupakista löytyy runsaasti osaamista nykyiseen tehtävään: oikeustieteen maisteri Iinatti hallitsee pykälät, poliisi Iinatti tuntee taustan ja rakennusyrittäjä Iinatti ymmärtää mistä van- kien rakennustyöprojekteissa on kysymys.

Missä kaikki vangit ovat?

Pyhäselän vankilasta Suomenlinnaan joulun alla siirtynyt Iinatti kertoi vierailleen Suomenlinnassa edellisen kerran 10 vuotta sitten ”turistina”. Ensimmäinen työpäivä Suomenlinnassa oli uudelle vankilanjohtajalle hämmäntävä kokemus.

- Ensin lauttarannassa havaitsin, että täällähän asutaan, sillä aamukahdeksalta liikkeellä näytti olevan aivan tavallisia ihmisiä, perheitä ja eläkeläisiä, ja niitä jotka kiirehtivät mantereille töihin. Aamupäivä uudessa työpaikassa sujui henkilökuntaan ja tiloihin tutustumisen merkeissä mutta iltapäivällä Iinatti kertoi havahtuneensa tunteeseen, että joku asia tässä kuviossa ei ole kohdallaan:

- Mietin, missä kaikki vangit ovat? Pitävätkö luvut paikkansa kun ei ketään näy? No, työmaillahan he ovat tietenkin päiväsaikaan, mutta suljetussa vankilassa josta minä tulen, vankeja näkee jatkuvasti käytävillä, hän valaisee.

Avovankilassa säännöt ovat tiukemmat

Suomenlinnan avovankilaa ei tunnista vankilaksi. Sinne johtaa vain matalassa puuaidassa oleva portti viereisen asuinkeuhkotalon pihalta. Ei ole ihme, että ulkomaiset matkailijatkin joskus eksyvät vankilan alueelle.

- Henkilöstöllekin pieni avovankila on leppoisampi. Järjestyshäiriöitä on todella vähän. Vangille sääntöjen rikkomisen seuraus voi olla paluu suljettuun vankilaan. Avovankilassa mahdollisuus vapaampaan elämään motivoi vankeja käyttäytymään asiallisesti, Iinatti kertoo.

Entisenä poliisina Iinatti näkee vangit asiakkaina.

- Poliisin työssä näin miten tilanteet voivat olla rajuja ja ihmisten toiminta ennalta arvaamatonta. Vankilassa vankien toiminta on johdonmukaisempaa ja kontrolloitavampaa. Päihdeongelmaiset saavat lääkitystä ja hoitoa. Vangit tuntevat oman menneisyytensä painolasti eikä ole tarkoituksenmukaista heitä siitä jatkuvasti muistuttaa. Vangit halu-

avat mennä elämässä eteenpäin ja vankilan asia on tukea sitä tavoitetta.

Suomenlinalaiset ottaneet vangit hyvin vastaan

Vuodesta 1973 lähtien Suomenlinnassa toimineesta avovankilasta ei ole koitunut valituksia häiriöstä asukkailta tai kävijöiltä. Suomenlinnassa asuvat ovat vuosien varrella päässeet todistamaan miten vankityömaat ovat alkaneet ja päättyneet hyvin tuloksin.

- Avovankilan vangit ovat kaikki tuomionsa loppuvaiheessa ja ihan pian astuvat siviiliin, tähän meidän joukkoomme. Tavallaan tilanne tässä ja nyt ei ole paljon kummempina kuin jonkun hetken päästä vapaudessa, Iinatti havainnollistaa asetelmaa.

Katse tulevaisuuteen

Iinatti puhuu innostuneesti vankilatoiminnan näköaloista. Vankilan tehtävistä yhtenä merkittävimmistä hän pitää uusintarikollisuuden ehkäisyä.

- Monet pitävät turhana tai liian utopistisena nykyistä panostamista rikoksettomaan elämään mutta muutamatkin onnistumiset ovat merkittäviä.

Tärkeää vankiloissa on esimerkiksi vankikoulutus. Iinatin mukaan ammattikoulutus vankeusaikana on avovangille väylä kiinnittämällä lyhyen ajan päässä odottavaa normaalielämää varten.

- Suomenlinnassa käynnissä oleva kivi- miehen kurssi sopii linnoitukseen mainiosti, koska täällä vangit tekevät muurinkorjaustyötä ja kivetyksiä. Valmistuville työtilanne on vapaudessa erittäin hyvä, mm. Helsingin kokoisessa kaupungissa riittäisi töitä kaikille valmistuville. Se on vankilan kannalta erinomainen asia, hän myhäilee.

Toisaalta on vankeja, jotka eivät ole olleet vielä missään työssä, ja jo työhön lähtö ja aikataulujen noudattaminen yli-

päänsä on heille vaikeaa. Tietä koulutukseen avataan mm. päihdekuntoutuksella Diakonissalaitoksen kanssa. Nuoria vankeja, joilta koulu on jäänyt kesken, palvelee yhteistyöhanke Järvenpään invalidiliiton koulutuskeskuksen kanssa, jossa raivataan pois oppimisvaikeuksia. Jokaiselle vangille luodaan oma vapautumissuunnitelma, jossa haetaan vankilan jälkeiselle ajalle tarvittaessa tukiasunto tai muita tukimuotoja, kartoitetaan työnäkymät ja sovitaan päihdetyölle jatku- moa jo ennen kuin vapautuminen tapahtuu.

Hoitokunta on joustava yhteistyökumppani

Yritykset, kunnat ja valtio teettävät vankiloilla alihankintatöitä ja osatuotteita mutta yritysmaailman aikataulut ja sanktiojärjestelmät eivät aina sovi yhteen vankilan toiminnan kanssa.

- Suomenlinnan hoitokunta on sen sijaan joustava yhteistyökumppani. Työmaa voidaan tilanteen tullen vaikka keskeyttää talveksi ja jatkaa keväällä, Iinatti kertoo. Vangit ovat tehneet myös maisemanhoitotyötä Suomenlinnassa ja tulevaisuudessa kenties viereisilläkin saarilla, Vallisaarella ja Kuninkaansaarella jos ne liitetään hoitokunnan vastuualueeseen, hän lausuu toiveikkaasti.

Vankilanjohtajan ilmalennot

Iinatti asuu työviikolla manterella ja pääsee perheen luo Ouluun viikonloppuisin, eikä Suomenlinnaan muutto perheen vuoksi tule kysymykseen.

- Moni on kysynyt, eikö ole hankalaa, kun pitää kulkea merimatka töihin. Olen itse kokenut, että siinä on oma viehätöksensä ja vaikka työssä olisi hektistä, lautassa pystyy irtautumaan hetkeksi työkiireistä. Hyvä fiilis minulla on edelleen joka aamu, vaikka työmatka on jo tuttuakin. En ole myöskään kyllästynyt kävelyyn lautalla vankilaan: aamun sininen hämärä, valkeaa lunta. On tyyntä ja juhlaa tunne - se rauhoittaa! Iinatti kertoo.

Entä mitä vankilanjohtaja tekee vapaa- aikanaan? Harrastukseksi Iinatti mainitsee 'ilmalennot'.

- Mäkihyppyä tuli harrastettua nuorempana ja armeijassa laskuvarjohyppyä. Nyt tavoittelen ultralentolupakirjaa - olisipa hieno päästä leijumaan työpaikan yllä!

Suomenlinnassa tapahtuu

31.5. asti Talviopastukset viikonloppuisin

Tunnin kestävät, englanninkieliset opastetut kierrokset lähtevät Suomenlinnakeskuksesta la ja su 13.30. Liput: aikuiset 6,50 e, lapset 3 e, Helsinki-kortilla vapaa pääsy.

27.–28.2. Viapori Winter Blues

Tiivistä tunnelmaa ja rentoa menoa Suomenlinnan upeissa puitteissa tarjoavat J.Karjalainen ja Veli-Matti Järvenpää kokoonpanollaan Paratiisin pojat (takakanen kuvassa). Juurevaa bluesia esittävät mm. Wentus Blues Band sekä Eero Raittinen ja Noisy Kinda Men. Tapahtuman järjestää Viapori Forum ry. Liput Lippupisteestä, p. 0600 900 900 (1,75 e/min + pvm). www.viapori.fi/winterblues

12.3.–4.4. Minun pohjoiseni

Mitä pohjoisuus merkitsee kuvataiteessa ja tämän päivän kuvataiteilijoille? Jokaisella maalla on oma pohjoisensa, mutta se voi olla myös mielentila, asenne tai tunne. Suomen Pohjoismaisen Taideliiton näyttely Galleria Rantakasarmilla käsittelee kysymyksiä taiteen keinoin.

11.–13.4. Suomenlinnan pääsiäinen

Suomenlinnassa kunnioitetaan pääsiäisperinteitä. Palmusunnuntain perhemessu Suomenlinnan kirkossa sunnuntaina klo 14. Pääsiäismunanäyttely avoinna kirkossa 6.–15.4. klo 11.30–16. Linnoituksen ravintoloissa on tarjolla perinteisiä pääsiäisherkuja.

Talven jälkeen osa linnoituksen museoista

avaa ovensa. Linnoituksen ruotsalaisaikaan voi tutustua Ehrensverd-museossa. Suomenlinna-museossa on tehtäviä ja tarinoita koko perheelle. Lelumuseossa on esillä vanhoja leikkikaluja 1800-luvun alusta.

12.3.–23.4. Yleisöluentosarja linnoituksen historiasta ja nykypäivästä

Luentosarjan järjestävät Ehrensverd-seura ja Suomenlinnan hoitokunta. Luennot museon auditoriossa torstaisin klo 17.15 alkaen, luennoille ehtii klo 16.40 Kauppatorilta lähtevällä lautalla. Ks. luentojen aiheet: www.suomenlinna.fi

Ennakkotietoa kesän 2009 tapahtumista!

3.–6.6. Kaartin soittokunta 190 vuotta -festivaali

10.6. alkaen (ensi-ilta) Suomenlinnan kesäteatterissa Siniväriset - jatkosodasta tulevaisuuteen

13.–14.6. Les Lumières – valistusajan kulttuurifestivaali

13.–14.6. Historiallinen sotilasleiri

Minun pohjoiseni -näyttely Galleria Rantakasarmilla, kuva Rune Snellman

Kevään ja alkukesän tapahtumia

27.–28.2.	Viapori Winter Blues
11.–13.4.	Suomenlinnan pääsiäinen
12.3.–23.4.	Yleisöluentosarja
1.6.–31.8.	Opastetut kävelykierrokset päivittäin
3.–6.6.	Kaartin soittokunta 190 vuotta -festivaali
9.6.–8.8.	Lumotun holvin salaisuus -lasten seikkailukierros
13.6.	Meriviapori - uiva venenäyttely
13.–14.6.	Les Lumières – valistusajan kulttuurifestivaali
13.–14.6.	Historiallinen sotilasleiri
10.6. alk.	(ensi-ilta) Suomenlinnan kesäteatterissa Siniväriset, jatkosodasta tulevaisuuteen

Kevään näyttelyt

31.12.09 asti	Viaporin antautuminen - C. O. Cronstedtin vaikea kevät 1808 -näyttely, Suomenlinna-museo
21.5. alk.	Tullimuseon kesänäyttely: Tullin kansainvälinen toiminta.
29.1.–15.2.	TRILOG(i), Tiiu Kirsipuu - Aime Kuulbusch - Marja-Liisa Mäki-Penttilä, Galleria Rantakasarmi
19.2.–8.3.	Nurjapuisto, Antti-Ville Reinikainen, Galleria Rantakasarmi
12.3.–5.4.	Minun pohjoiseni, Suomen Pohjoismaisen Taideliiton näyttely, Galleria Rantakasarmi
9.4.–3.5.	Soledad Chuaqui - Aulis Harmaala - Maija-Liisa Heinälehto, Galleria Rantakasarmi
7.5.–24.5.	Leikisti – oikeesti, Helsingin Taiteilijaseuran kuvataidekoulun 20-vuotisjuhlanäyttely, Galleria Rantakasarmi
28.5.–18.6.	Eerola Marja - Juurinen Jussi - Kontio Kaisa - Korkiakoski Sami, grafiikkaa ja maalauksia, Galleria Rantakasarmi

Viapori Winter Blues esittää: Paratiisin pojat

SUOMENLINNAKESKUS

avoinna 1.10.–30.4. päivittäin 10–16 (suljettu 10.4.),
2.5.–30.9. päivittäin 10–18

Suomenlinnan hoitokunta
Suomenlinna C 74, 00190 Helsinki
puh. (09) 684 1880, info@suomenlinna.fi
www.suomenlinna.fi

Suomenlinna uutiskirje ilmestyy kolme kertaa
vuodessa. Sähköinen versio www.suomenlinna.fi
-sivuilla suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

JULKAISIJA Suomenlinnan hoitokunta
VASTAAVA TOIMITTAJA Synnöve Vaari
ULKOASU Teerenhovi
KUVAT Petri Mikonsaari, Esko Jämsä, Juha Rahkonen,
Kari Palsila, Yrjö Tuunanen, Timo Kirves
PAINO Lönnberg Print Oy, 2009
ISSN 1458-1590